

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2012/2324(INI)

8.5.2013

OSNUTEK POROČILA

o izvajanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (2012/2324(INI))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalec: **Ádám Kósa**

PR_INI

KAZALO

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	7

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu

(2012/2324(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti njenega člena 2, in Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti njenega člena 19,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenega člena 21,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu¹,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Nediskriminacija in enake možnosti za vse – okvirna strategija“ (COM(2005)0224),
- ob upoštevanju sporočila Komisije o uporabi Direktive 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (COM(2008)0225),
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov,
- ob upoštevanju predloga direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2008 o napredku v EU na področjih enakih možnosti in nediskriminacije (prenos direktiv 2000/43/ES in 2000/78/ES)³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2008 o spremljanju uporabe prava Skupnosti – 24. letno poročilo Komisije⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2011 o mobilnosti in vključevanju invalidov ter evropski strategiji o invalidnosti 2010–2020⁵,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za

---

¹ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

² UL L 180, 19.7.2000, str. 22.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0212.

⁴ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0494.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0453.

pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006,

- ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0000/2013),
- A. ker je pomembno, da so politične izjave in zaveze o boju proti diskriminaciji podprte s postopnim napredkom ter izvajanjem politik in zakonodaje,
- B. ker bi morala biti nediskriminacija in spodbujanje človekovih pravic prednostni nalogi Evropske unije, kakor določajo členi 2, 3 in 6 Pogodbe o Evropski uniji ter členi 8, 10, 19, 45, 151, 153 in 156 Pogodbe o delovanju Evropske unije,¹ in ob upoštevanju obsega boja proti diskriminaciji v širšem smislu v skladu s členoma 21 in 23 Listine;
- C. ker je kljub temu, da je od sprejetja Direktive Sveta 2000/78/ES minilo že več kakor 12 let, treba premagati še marsikatero oviro, da se zagotovi enakost pred zakonom v skladu s členom 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah;
- D. ker je zaposlovanje najpomembnejši pogoj za socialno vključevanje in samostojno življenje ter je stopnja nezaposlenosti v številnih skupinah, zlasti med mladimi, invalidi in starejšimi, ki jih še posebej zadevata člena 25 in 26 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, precej previsoka,
- E. ker hkrati zaposlovanje pogosto velja za najbolj ključen vidik za vse ljudi, ki jim grozi diskriminacija na podlagi razlogov, prepovedanih z Direktivo Sveta 2000/78/ES;
- F. ker se zaradi finančne in strukturne krize v Evropi stopnja brezposelnosti med številnimi skupinami, zlasti med mladimi, tudi invalidi, povečuje z nesprijemljivo hitrostjo ter ogroža socialni mir in solidarnost v mnogih državah;
- G. ker pravo Evropske unije na večini področij v pristojnosti Unije diskriminacije ne obravnava učinkovito v zvezi z različnimi razlogi zanjo in različnim položajem prizadetih;
- H. ker ocena Komisije o sodni praksi Sodišča Evropske unije o Direktivi Sveta 2000/78/ES² opozarja, da je opaziti pomanjkanje doslednosti pri izvajanju obstoječe zakonodaje na ravni držav članic, skupaj z različnimi razlagami njihovih sodišč;
- I. ker druge ugledne študije in publikacije kažejo, da se je kljub temu, da Direktiva v osnovi zajema štiri razloge za diskriminacijo (vero ali prepričanja, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost), doslej večinoma uporabljala v primerih diskriminacije na podlagi starosti;
1. ugotavlja, da medtem ko trenutno ni na voljo bolj poglobljene analize in tehtnih nedavnih podatkov, zadnje ankete o dojemanju diskriminacije v Evropski uniji potrjujejo, da velja

---

¹ UL C 326, 2.10.2012

² The Evolution and Impact of the Case-Law of the Court of Justice of the European Union on Directives 2000/43/EC and 2000/78/EC (Razvoj in vpliv sodne prakse Sodišča Evropske unije o direktivah 2000/43/ES in 2000/78/ES), Evropska komisija, november 2012.

diskriminacija pri zaposlovanju za bolj razširjeno kakor na drugih področjih življenja¹;

2. opozarja, da Sodišče Evropske unije ves čas upošteva dejstvo, da je mogoče spoštovati kulturno in ustavno dediščino na podlagi uveljavljenih človekovih pravic do enakosti in nediskriminacije v skladu s členom 52 Listine o človekovih pravicah Evropske unije in da je Listina, zlasti njen člen 15, ustvarila nov zagon na področju človekovih pravic, ki se uveljavljajo v Evropski uniji od leta 2009;
3. ponavlja, da človekove pravice služijo interesom vseh ljudi ter da niso zgolj jamstvo miru, skladnosti in pravičnosti v družbi, temveč tudi veliko močnejše in bolj prilagodljive Evropske unije v prihodnosti, z višjo stopnjo zaposlenosti in bolj vzdržnimi vzorci sprememb prebivalstva in potrošnje;
4. poudarja, da je splošno načelo enake obravnave, zapisano v Direktivi 2000/78/ES, ki izhaja iz uveljavljene človekove pravice do enakosti in nediskriminacije, osrednjega pomena za prakso Sodišča in se mora razlagati v smislu Listine o človekovih pravicah, zlasti njenih členov 15 in 21, kakor Sodišče samo potrjuje v sodbi v zadevi C-297/10 (Hennings);
5. poudarja, da Direktiva ne opredeljuje podrobnega področja uporabe razen zaposlovanja in usposabljanja na splošno in hkrati nosi naslov splošnega okvira ter da ima ob upoštevanju njenih edinstvenih določb veliko širšo razlago, kakor je odločilo Sodišče v zadevi C-411/05 (Palacios de la Villa);
6. poudarja, da ozka razlaga Direktive ni sprejemljiva, kakor opozarja Sodišče v sodbi v zadevi C-303/06 (Coleman), ter da je njeno področje uporabe veliko širše od določitve minimalnih standardov, saj si prizadeva za boj proti diskriminaciji in spodbujanje enakih možnosti v vseh okoliščinah, povezanih z zaposlovanjem in usposabljanjem na splošno, tako da bi morala vsaka izjema veljati za enkratno, kakor je pojasnilo Sodišče v sodbah v zadevah C-341/09 (Petersen) in C-447/09 (Prigge);
7. opozarja, da imajo po mnenju Sodišča uvodne izjave poseben pomen pri razlagi Direktive ter da je le-to poudarilo tudi pomen raznolikosti na delovnem mestu kot cilj in integrativni pristop, ki deloma temelji na njegovi sodni praksi o enakosti med spoloma, kakor razlaga v sodbi v združenih zadevah C-159/10 (Fuchs) in C-160/10 (Köhler);
8. ponavlja, da je Sodišče v sodbi v zadevi C-132/11 (Tyrolean Airways) tudi potrdilo, da mora biti različna obravnava upravičena jasno, pošteno in objektivno na podlagi dejavnikov, ki razlikujejo med različnimi kategorijami oseb, ter da ni mogoče uporabiti enake obravnave v različnih primerih in za ljudi, katerih položaja ni mogoče primerjati, saj bi to ustvarilo dodatno diskriminacijo ali posredno diskriminacijo;
9. poziva države članice na splošno, naj zagotovijo, da se Direktiva 2000/78/ES po njenem popolnem prenosu v celoti izvaja;
10. poziva k učinkovitemu, sorazmernemu in odvračalnemu kaznovanju kršenja nacionalnih določb, sprejetih ob prenosu Direktive 2000/78/ES, v skladu s sodbami Sodišča v zadevah

---

¹ Posebni evrobarometer 393, „Diskriminacija v EU v letu 2012“, november 2012.

C-246/09 (Bulicke), C-303/06 (Coleman) in C-415/10 (Meister);

11. poziva Komisijo, naj prek postopkov zaradi kršitev in neizvrševanja zagotovi, da bodo države članice izpolnjevale svoje pravne obveznosti in v celoti prenesle Direktivo 2000/78/ES; meni, da bi moral njegov pristojni odbor prevzeti vlogo pri sprotnem spremljanju obveznosti držav članic po Direktivi, skladno s svojo resolucijo z dne 21. oktobra 2008 o nadzoru uporabe prava Skupnosti – 24. letno poročilo Komisije (2008/2046(INI));
12. meni, da se pomanjkanje opredelitve invalidnosti v Direktivi 2000/78/ES lahko dojema kot zakonska vrzel; vendar pa opozarja, da je Sodišče v sodbi v zadevi C-13/05 (Chacón Navas) oblikovalo opredelitev na podlagi standarda funkcioniranja, invalidnosti in zdravja (*ICF*) Svetovne zdravstvene organizacije¹, ki pojasnjuje, da je invalidnost omejitev, ki onemogoča celovito in učinkovito sodelovanje v poklicnem življenju ne glede na to, ali ima invalidna oseba ozdravljivo ali neozdravljivo bolezen;
13. priporoča, da države članice in Komisija poleg uradnih petletnih posodobitev na podlagi člena 19 Direktive podprejo neodvisne revizije učinkovitosti zaščite žrtev diskriminacije; poleg nadaljnega podpiranja organov za spodbujanje enakosti predlaga uvedbo pilotnega projekta, s katerim bi lahko podprli vladne in nevladne organizacije, ki pomagajo žrtvam diskriminacije;
14. odobrava predlog Komisije o klavzuli splošne predhodne pogojenosti pri izvajanju protidiskriminacijske zakonodaje Unije v predlogu uredbe o skupnih določbah za sklade;
15. poziva države članice in Komisijo, naj skrbno, vendar čim prej premislijo o svojih stališčih v pogajanjih o splošni direktivi proti vsem oblikam diskriminacije v Svetu, ki so zašla v slepo ulico, kakor navaja v svoji resoluciji z dne 25. oktobra 2011 o mobilnosti in vključevanju invalidov ter evropski strategiji o invalidnosti 2010–2020 (2010/2272(INI));
16. priporoča, da Evropska komisija premisli o zastopanju splošnega, vendar pravno ne univerzalnega argumenta in ukrepa, ki bi se uporabljal v različnih primerih za različne ljudi, s čimer bi zagotovili dosledno uresničevanje enakosti ob upoštevanju različnosti in ne bi uveljavljali enakih pravic ne glede na morebitne razlike med ljudmi glede na njihov značaj na podlagi narave, (ne)invalidnosti, sposobnosti ter znanj in veščin;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter parlamentom in vladam držav članic.

---

¹ Mednarodna klasifikacija funkcioniranja, invalidnosti in zdravja (International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF), (Svetovna zdravstvena organizacija, Združeni narodi), 2001

OBRAZLOŽITEV

Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnem okviru enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu je bila sprejeta pred več kakor 12 leti.

To se je zgodilo le nekaj tednov pred razglasitvijo Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Po uveljavitvi Lizbonske pogodbe je Listina, ki je zdaj zavezujoča, postala merilo uporabe temeljnih in človekovih pravic v Evropski uniji.

Vzporedno s tem je Sodišče Evropske unije od leta 1974 izoblikovalo svoje lastne razlage pravil o enakosti iz pogodb EU, zlasti pri zaposlovanju in enakem dostopu žensk na tem področju. Sodišče je dodatno razčlenilo standarde in sredstva za uporabo in razlago pojma enake obravnave skozi vse večje število zadev, oprto na Direktivo Sveta 2000/78/ES. Te razlage kažejo tudi, da ni argumenta, ki bi se upošteval univerzalno ali izključno, temveč obstajajo skrbno oblikovani in posameznemu primeru prilagojeni pristopi, ki temeljijo na različnih okoliščinah, za vsako vrsto zadev, povezanih z diskriminacijo, skladno s stališčem Sodišča do uporabe Direktive.

Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe je načelo enake obravnave vse bolj poudarjeno. Člen 10 Pogodbe o delovanju Evropske unije zdaj navaja, da si Unija „pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti prizadeva za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti“.

Evropski parlament je po tehtnem premisleku 2. aprila 2009 v postopku posvetovanja sprejel mnenje o Direktivi Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost¹. Z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe 1. decembra 2009 predlog zdaj sodi na področje uporabe člena 19 PDEU. Skladno z odgovorom Evropskega sveta na vprašanje Parlamenta za pisni odgovor², namerava predsedstvo Svetu 20. junija 2013 predstaviti poročilo o napredku. Kakor je dodal Svet, ne more predvideti trajanja ali izida trenutnih pogajanj o osnutku direktive, ki ga mora, da bo sprejet, Svet potrditi soglasno.

---

¹ PE 418.014v03-00

² E-000378-13